Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2016:023.002777
Dosar nr.307/2/2012*

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR 2777
Şedinţa publică de la 28 septembrie 2016
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: IRINA ALEXANDRA GHERGHEŞANU
GREFIER: ELENA CHIRĂNUŞ

Pe rol se află soluţionarea cererii în contencios administrativ şi fiscal formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII** în contradictoriu cu pârâtul **BOGDAN IOSIF,** având ca obiect „constatarea calităţii de lucrător/colaborator al Securităţii – OUG nr 24/2008".

Cauza a rămas în pronunţare în şedinţa publică de la 21.09.2016, desfăşurarea şedinţei fiind consemnată în încheierea de şedinţă de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, dată la care Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea la data de 28.09.2016, când a pronunţat următoarea hotărâre:

CURTEA,

Prin acţiunea înregistrată iniţial pe rolul acestei instanţe la data de 13.01.2012, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a chemat în judecată pârâtul BOGDAN IOSIF solicitând instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii, în privinţa pârâtului.

În motivarea acţiunii s-a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea pârâtului, în calitate de deţinător al titlului de luptător pentru victoria revoluţiei din decembrie 1989. A adăugat reclamantul că aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1329 din 17.06.2011 şi din înscrisurile ataşate acţiunii, pârâtul a fost recrutat, în calitate de gazdă a casei de întâlniri, la data de 21.03.1953 sub numele conspirativ <IOSIFESCU>, pentru asigurarea conspirativităţii întâlnirilor cu persoanele din reţeaua informativă.

Conform art.2 lit. b din OUG 24/2008, pentru colaborarea prin facilitarea culegerii de informaţii, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

Înlesnirea activităţii de culegere de informaţii de la reţeaua informativă să se facă prin punerea la dispoziţia organelor de securitate „a locuinţei sau a altui spaţiu" deţinut. Această condiţie este realizată deoarece, pentru asigurarea conspirativităţii întâlnirilor cu reţeaua informativă, organele de securitate l-au contactat pe pârât, propunându-i o colaborare în sensul punerii la dispoziţia securităţii a locuinţei din strada 13 Decembrie nr. ... din Făgăraş. Locaţia corespundea pentru a fi folosită pentru întâlnirea cu informatorii. Precizează că este irelevantă pentru reţinerea calităţii, forma juridică în temeiul căreia, potenţialul colaborator posedă spaţiul respectiv, legiuitorul considerând că este suficientă simpla deţinere a acestuia. De asemenea, tot din construcţia textului de lege rezultă că este irelevantă natura informaţiilor pe care reţeaua introdusă în casa conspirativă a furnizat-o Securităţii. Altfel spus, pentru reţinerea calităţii de gazdă a unei case de întâlniri, nu trebuie ca sursele să furnizeze informaţii care să se refere la atitudini sau activităţi îndreptate împotriva regimului. O interpretare contrară nu poate fi acceptată pentru următoarele motive: în primul rând, niciuna dintre cele două părţi - ofiţerul, respectiv gazda - nu aveau cum să prevadă, la momentul punerii la dispoziţie a spaţiului, ce fel de informaţii vor putea oferi colaboratorii care vor intra în

imobilul respectiv. În plus, gazda nici nu participa la întâlnirile dintre ofiţer şi surse, acestea având loc în absenţa pârâtului. În al doilea rând, o atare interpretare nu poate fi primita pentru că ar însemna că stabilirea calităţii de gazdă (colaborator prin facilitarea strângerii de informaţii) să depindă exclusiv de activitatea unor terţi. Calea aleasă de legiuitor se justifică prin aceea că gazdele caselor aveau, în angrenajul Securităţii, un rol mult mai important decât cel al informatorilor. În plus, această categorie de colaborare nu permite subclasificări pe criterii imorale, la fel ca în cazul informatorilor a căror activitate este analizată în funcţie de conţinutul delaţiunilor furnizate. Revenind la speţa supusă judecăţii, se observă că această casă conspirativă a fost folosită la întâlnirile cu informatorii de la data de 23 martie 1953 până la data de 1 decembrie 1953. Faptul că majoritatea documentelor din dosar sunt întocmite de ofiţerii de securitate, întregul material probator bazându-se pe conformitatea relatărilor acestora, arată că legiuitorul instituie o prezumţie relativă de veridicitate. Pentru argumentele expuse anterior, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată susţine reclamantul.

Cea de-a doua condiţie se referă la punerea la dispoziţia Securităţii a spaţiului respectiv, în mod voluntar. Şi această condiţie este asigurată, fapt dovedit în primul rând prin angajamentul olograf redactat de pârât, coroborat evident cu consemnările ofiţerilor. Astfel, ca urmare a disponibilităţii pârâtului, acesta s-a angajat ca „.../ începând de azi, 21.03.1953, voi pune la dispoziţia Organelor Securităţii Statului locuinţa ce o ocup în Str. 13 Decembrie nr. din Făgăraş, pentru a fi folosită în interesul asigurării Securităţii Statului„.

La data de 15 mai 2012 pârâtul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acţiunii arătând că rapoartele de investigaţie întocmite de organele de Securitate, depuse la dosar, se referă la două persoane diferite. A mai arătat că nu a semnat niciun angajament, întrucât nu a locuit niciodată pe str. 13 Decembrie, nr.. , ci în cazarmă, aspect care rezultă şi din nota de investigaţii semnată de un ofiţer de Securitate la 21.03.1953 în care apar toţi locatarii din str. 13 Decembrie nr.. , pârâtul nefiind menţionat printre aceştia.

Prin sentinţa civilă nr. 3189 din 15 mai 2012 Curtea de apel Bucureşti a admis acţiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul BOGDAN IOSIF şi a constatat existenţa calităţii de colaborator al Securităţii, în privinţa pârâtului.

Ca urmare a recursului promovat în cauză de către pârât, ÎCCJ a pronunţat decizia nr2252 din 15 mai 2014 prin care a dispus casarea sentinţei şi trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiaşi instanţe.

Astfel, cauza a fost reînregistrată la data de 1 octombrie 2014 pe rolul acestei instanţe.

În rejudecarea cauzei, urmând îndrumările instanţei superioare, Curtea a administrat probe suplimentare în scopul verificării apărărilor formulate în cauză de către pârât.

În speţă a fost administrată proba cu înscrisuri precum şi cea cu expertiză grafoscopică, fiind anexat la dosar raportul de expertiză nr285/2016 întocmit de INEC.

Analizând actele şi lucrările dosarului, Curtea reţine:

În fapt, pârâtul este titularul dosarului având cota CNSAS R 319244 (fila 18), fiind recrutat în anul 1953 în calitate de gazdă casă de întâlniri. Raportul asupra modalităţii de stabilire a legăturii şi recrutare a reclamantului este anexat la fila 21 din dosar.

În dosar se află un angajament tipizat, completat olograf de pârât, la 21.03.1953 în care se arată că îşi ia angajamentul că începând cu 21.03.1953 va pune la dispoziţia organelor Securităţii Statului locuinţa pe care o ocupă în str. 13 Decembrie, nr. ... din Făgăraş, pentru a fi folosită în interesul asigurării Securităţii Statului.

Faptul că pârâtul însuşi a fost cel care şi-a însuşit prin semnătură acest angajament reiese indubitabil din concluziile raportului de expertiză grafologică întocmit în cauză.

De asemenea, mai reţine instanţa şi faptul că dosarul conţine şi un angajament olograf datând tot din 21.03.1953 în care pârâtul menţionează că se angajează să pună la dispoziţia organelor de Securitate camera pe care o ocupă în str. 13 Decembrie nr. din Făgăraş.

Prin declaraţia olografă dată la 18.01.1954, pârâtul precizează că în timpul cât era cu serviciul la U.M. 03456 Făgăraş, a pus la dispoziţia ofiţerului de contra informaţii camera

unde locuia în str. 13 Decembrie nr. ..., Făgăraş, de bună voie, pentru a-şi face interesul statul.

Similar documentelor anterioare, Curtea reţine că expertul criminalist desemnat în cauză a concluzionat faptul că semnătura aplicată pe această din urmă declaraţie aparţine indubitabil pârâtului.

Curtea mai reţine şi faptul că din adresa nr.461/00207529/1.10.1953 reiese din nou iniţiativa concretă a pârâtului de a pune la dispoziţie locaţia din str. 13 Decembrie nr. ... având în vedere că prin această adresă MAI solicită Serviciului 3 să ia o declaraţie lt. Bogdan Iosif care a fost mutat din Cursul Central de Perfecţionare al Ofiţerilor de Infanterie la Şcoala Militară Medie din Câmpulung Moldovenesc şi precizează că în locuinţa ofiţerului Bogdan Iosif, C.I. al Cursului Central de Perfecţionare al Ofiţerilor de Infanterie a avut casă de întâlniri.

În contextul acestor înscrisuri dar şi a probelor administrate în cauză, Curtea reţine că apărarea pârâtului a fost una evolutivă pe parcursul procesului. Astfel, iniţial, în primul ciclu procesual, acesta a afirmat faptul că nu a semnat niciodată vreun angajament, documentele depuse de reclamantă vizând o altă persoană şi nu a avut nici un drept asupra locaţiei în discuţie, pentru ca ulterior, în cel de al doilea ciclu procesual, după administrarea probei cu expertiză, pârâtul să susţină că în cauză nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 2 lit b din OUG 24/2008, respectiv având în vedere că din probele administrate nu reiese că ar fi oferit informaţii organelor securităţii.

În ceea ce priveşte apărarea petentului că din înscrisurile depuse la dosar (Referatul din 23.09.1953) ar reieşi că este vorba despre două persoane diferite şi anume: Bogdan Iosif şi .... Curtea reţine că menţionarea prenumelui de „Alexandru" reprezintă o simplă eroare materială fără consecinţe juridice şi fără a fi de natură a forma convingerea instanţei cu privire la temeinicia apărării formulate în contextul în care pe de o parte, relatarea din cuprinsul acestui referat se coroborează cu înscrisurile pe care instanţa le-a analizat anterior, iar, pe de altă parte, faţă de caracterul cert al semnăturii reclamantului pe declaraţia şi angajamentul de colaborare. Mai mult, Curtea nu poate ignora faptul că în finalul acestui înscris este menţionat prenumele corect al pârâtului, cel de Iosif.

În ceea ce priveşte apărarea pârâtului axată pe raportul de investigaţii din 22 ianuarie 1953 şi fişa anexată la fila 24, Curtea le va analiza în contextul ansamblului materialului probator administrat în cauză, respectiv a celorlalte înscrisuri aflate la dosarul pârâtului şi a căror însuşire de către acesta a fost dovedită prin expertiza administrată.

Astfel, simplul fapt că în primul document menţionat există unele neconcordanţe cu privire la viaţa personală a pârâtului din perioada 1941-1944 nu sunt în măsură să formeze convingerea instanţei că dosarul în ansamblul său vizează o altă persoană decât pârâtul, ele putând fi rezultatul unei documentări necorespunzătoare făcută de cei care au întocmit cele două materiale şi nu de faptul că acestea ar viza două persoane diferite. Mai mult, Curtea reţine că parte din informaţiile incluse în acest raport de investigaţii, respectiv data exactă a naşterii şi locul naşterii, sunt cele menţionate şi în documentele emanate de la pârât (angajament anexat la fila 22).

În drept, Curtea reţine că potrivit art. 2 lit b din OUG 24/2008: „În înţelesul prezentei ordonanţe de urgenţă, termenii şi expresiile de mai jos au următoarea semnificaţie: b) colaborator al Securităţii - persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. *Colaborator al Securităţii este şi persoana*

care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor."

Față de această ipoteză legală, Cutea apreciază că probele administrate în speță conduc la concluzia că sunt îndeplinite condițiile reglementate de art. 2 lit.b teza a IV –a din OUG 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Contrar celor afirmate de pârât, Curtea reține că pentru a se reține calitatea unei persoane de colaborator al Securității în această formă specifică, nu este necesară dovedirea nici a titlului cu care persoana deținea spațiul pus la dispoziție și nici a informațiilor efectiv culese sau a consecințelor acestei activități. Prevederile legale ce definesc noțiunea de colaborator al Securității, în această formă, nu fac nici o referire la modalitatea juridică în care persoana deținea spațiul respectiv, nereglementând condiția ca spațiul să fie în mod necesar proprietatea/locațiunea persoanei care îl pune la dispoziția securității. În consecință, este irelevantă în soluționarea cauzei adresa nr.5479/22.03.2012 emisă de Municipiul Făgăraș în care se menționează că în baza de date figurează ca proprietar al imobilului din Făgăraș, str. 13 Decembrie nr. ... dl. .... în perioada cuprinsă între anii 1952-2009.

Totodată, este irelevant din perspectiva legii destinația concretă a spațiului pus la dispoziție, legiuitorul necorelând calitatea de colaborator în această formă cu punerea la dispoziție a propriei locuințe, stipulându-se doar noțiunea de „spațiu", fără alte cerințe.

În fapt, legea impune îndeplinirea cumulativă a două condiții: înlesnirea activității de culegere de informații de la rețeaua informativă să se facă prin punerea la dispoziția organelor de securitate a locuinței sau a unui alt spațiu pe care îl deținea și punerea la dispoziție a spațiului să se facă în mod voluntar.

Curtea constată că aceste condiții sunt îndeplinite, nefiind relevant titlul cu care pârâtul deținea în fapt acea locație, la data evenimentelor iar, caracterul voluntar al punerii la dispoziție reiese din cele două înscrisuri însușite prin semnătură de către pârât și expertizate în speță.

Este îndeplinită în cauză și condiția privind caracterul voluntar al punerii spațiului la dispoziția Securității, în angajamentul pe care și l-a asumat precizând că își ia angajamentul de a pune la dispoziția organelor de securitate camera pe care o ocupă în str. 13 Decembrie nr. ..., din Făgăraș.

În ceea ce privește apărarea pârâtului axată pe faptul că în speță nu s-a făcut dovada faptului că în perioada relevantă ar fi oferit el însuși informații prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, Curtea reține că pârâtul este în eroare cu privire la temeiul juridic în baza căruia reclamanta a sesizat instanța de judecată. Astfel, reține instanța faptul că reclamanta nu a susținut nici un moment că pârâtul s-ar încadra pe prima teză a art. 2 lit b) din OUG 24/2008, întreaga acțiune și dosarul de colaborator anexat axându-se pe penultima teză a aceluiași articol. Punerea la dispoziția Securității, voluntar, a unui spațiu este considerată de legiuitor ca intrând în sfera noțiunii de „colaborator" independent de activitatea concret desfășurată în acel spațiu, participarea sau nu a celui care l-a pus la dispoziție, informațiile efectiv culese. Legiuitorul a consacrat prin această penultimă teză calitatea de „colaboratori" ai celor care *au înlesnit* activitatea Securității nu a celor care au furnizat activ anumite informații.

În acest context, exemplul de practică judiciară anexat la dosar de către pârât este irelevant, ipoteza discutată în acea speță fiind complet diferită față de prezenta cauză.

Față de aceste considerente, constatând îndeplinite condițiile reglementate de art. 2 lit. b teza a IV – a din OUG 24/2008, Curtea, în temeiul art. 11 din aceeași ordonanță, va admite acțiunea și va constata existența calității de colaborator al Securității, în privința pârâtului.

În temeiul art. 274 cpc Curtea va respinge cererea pârâtului de acordare a cheltuielilor de judecată, el fiind cel care a căzut în pretenții în fața reclamantului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea fiscal formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul BOGDAN IOSIF, Bucureşti, cu dom. ales la cab.av. .... Bucureşti, B-dul .... Sector 3.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Respinge cererea pârâtului de plată a cheltuielilor de judecată ca nefondată.

Cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare.

Calea de atac se depune la sediul Curţii de apel Bucureşti.

Pronunţată în şedinţă publică azi, 28.09.2016.

PREŞEDINTE,
Irina Alexandra Gherghesanu

GREFIER,
Elena Chirănuş

CONFORM CU ORIGINALUL

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. adm.
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat
în dosarul acestei instanţe Nr. 307/2/2012
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

